

Lausunto työnjaon ohjaavista periaatteista ja keskeisistä muutoksista vuoteen 2030

Herttoniemen seurakunnan seurakuntaneuvosto
05.11.2024 § 121
507/00.01.00/2024

Esittelijä Kirkkoherra, Herttoniemen seurakunta Helaseppä Minnamari

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto päättää hyväksyä liitteenä olevan lausunnon

Käsittely Seurakuntaneuvosto kävi keskustelua lausunnosta ja teki pieniä muutoksia pohjaehdotukseen. Tehtiin kannatettu vastaesitys, jossa lausuntoon ehdotettiin lisättäväksi kirjaus siitä että kiinteistöt eriytetään varojen jaosta, jonka jälkeen nähdään kuinka paljon varoja menee kiinteistöjen ylläpitoon. Tämän jälkeen varat jaettaisiin seurakunnille siten että jakosuhte seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien välillä olisi 40/60 seurakuntien hyväksi. Pohjaehdotuksen mukaan taas seurakuntien ja yhteisten palveluiden välinen jakosuhte korjataan porrastetusti siten, että seurakuntien osuus toimintakuluista laskettuna on vuoteen 2030 mennessä 55 %. Seurakuntaneuvosto äänesti tehdystä ja kannatetusta vastaehdotuksesta ja äänet jakautuivat seuraavasti: Pohjaehdotuksen puolesta 9 ääntä ja vastaehdotuksen puolesta 3 ääntä. Lausuntoa ei siten tältä osin muutettu.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin edellä mainituilla muutoksilla.

Selostus Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 10.10.2024 (§ 290) päättänyt lähettää seurakunnille ja yhteistyötoimikunnalle lausuntopyyntönsä ehdotuksesta koskien seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen työnjaon ohjaavia periaatteita, yhteisten palveluiden visiota ja työnjaon keskeisistä muutoksista vuoteen 2030 saakka. Lausunnot pyydetään toimittamaan seurakuntayhtymän kirjaamoon 12.11.2024 mennessä.

Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee seurakuntien ja yhteistyötoimikunnan antamat lausunnot sekä yhteisten palveluiden henkilöstöltä osastoittain kerätyn palautteen kokouksessaan 28.11.2024. Yhteinen kirkkoneuvosto tekee päätöksen etenemisestä tämän käsittelyn perusteella.

Yhteinen kirkkoneuvosto laatii ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöön tehtävistä muutoksista työnjaosta tehtyjen päätösten jälkeen. Ehdotus uudesta perussäännöstä lähetetään lausuntokierrokselle seurakuntiin ja yhteistyötoimikuntaan. Tavoitteena on, että yhteinen kirkkovaltuusto käsittelee esitystä perussäännön muuttamiseksi kesäkuun 2025 kokouksessaan.

Asiaa on valmisteltu Työnjako 2026 -projektissa. Työnjako 2026 -projektin tehtävänä on työnjaon osalta varmistaa kirkon elinvoimaisuus ja toimintaedellytykset

Helsingissä vuonna 2026–2030. Käytännössä projektissa pyritään varmistamaan, että kirkko ja sen palvelut ovat helposti saavutettavissa ja resurssit käytetään mahdollisimman viisaasti ja vaikuttavasti niin, että ihmiset kokevat kirkon läheiseksi ja merkitykselliseksi ja haluavat kuulua kirkkoon.

Työnjako 2026 -projektissa on tarkasteltu seuraavia teemoja:

1) mitä tehdään: eli mitä palveluita Kirkko Helsingissä jatkossa tarjoaa helsinkiläisille ja mitä tukipalveluja yhtymä tarjoaa seurakunnille

2) missä tehdään: eli mitkä palvelut ovat seurakuntien vastuulla ja mitä hoidetaan keskitetysti seurakuntayhtymässä

3) mitä ei enää tehdä, jolloin saadaan aikaan tarvittavaa kustannussäästöä tai tilaa uusien, kasvua tukevien toimintojen käynnistämiseen.

Vuoden 2023 ja 2024 aikana käydyissä työnjakokeskustelussa on käytetty seuraavia työnjaon kriteerejä:

Mitä kirkkolaki sanoo

Miten olemme kasvava kristillinen helsinkiläinen yhteisö olla, tulla ja toimia

Mikä on taloudellisesti tehokkainta ja vaikuttavinta

Mikä toimii helsinkiläisten näkökulmasta sujuvimmin

Mikä rakentaa myönteistä kirkko mielikuvaa ja halua kuulua kirkkoon

Työnjaossa on tavoitteena Kirkko Helsingissä -strategian mukaisesti mahdollistaa kasvu ja elinvoimaisuus Helsingin seurakuntayhtymän toimintoja selkeyttämällä.

Tammikuussa 2024 hyväksyttiin uusi Kirkko Helsingissä strategia. Vision mukaan Kirkko Helsingissä on kasvava ja avoin kristillinen yhteisö. Se on merkityksellinen koko kaupun-gille ja sen asukkaille. Toimimme verkostoissa ja luomme toivoa. Nuoret aikuiset ja eri kielitaustaiset tuntevat yhteisömme omakseen. Olemme entistä vaikuttavampia ja siten kasvattaneet jäsenyytyväisyyttä ja jäsenmäärää.

Kasvun strategiaa on mahdollista toteuttaa ainoastaan siten, että tunnistetaan helsinkiläisten tarpeet ja hyödynnetään kaikkien 19 seurakunnan ja yhteisten palveluiden voimavaroja ja osaamista. Sen vuoksi yhteinen dialogi luottamushenkilöiden, työntekijöiden ja strategisten kumppaneiden kanssa on tärkeää.

Työnjaon uudistaminen on haastava tehtävä, sillä käytettävissä olevia resursseja on niin seurakunnissa kuin seurakuntayhtymän yhteisissä palveluissakin jatkossa entistä vähemmän. Samanaikaisesti palvelutarpeet eivät ole kuitenkaan vähentyneet ja jatkuvasti nousee myös uusia esiin.

Muutaman nyt tiedossa olevan taloudellisesti ja resurssien puolesta vielä hyvän vuoden jälkeen kirkon resurssit lähtenevät rajumpaan laskuun ja siksi päätöksiä ei voi tehdä vain nykytilanne ja lähivuodet, vaan paljon pidemmälle ulottuva ajallinen perspektiivi huomioiden.

Olemme yhdessä kirkkona tilanteessa, jossa kaikkea tähänastista toimivaakaan hyvää ei ole enää mahdollista järjestää. Kyse on siten sekä seurakunnissa että yhteisissä palveluissa tehtävästä tiukasta toimintojen priorisoinnista. Ensisijaisesti on turvattava lakisäätteisten tehtävien hoito ja paikallisseurakuntien mahdollisuus selviytyä kohtuudella tehtävistään.

Seuraavassa esitellään lausuntokierroksella olevat ehdotukset pääpiirteissään.

Ehdotus työnjaon ohjaavista periaatteista:

1) Työnjaossa tunnistetaan kirkon kasvun ja toiminnan tapahtuvan seurakunnissa. Seura-kunnat keskittyvät seurakunnallisen toiminnan järjestämiseen.

2) Tukipalveluita selkiytetään siten, että ne palvelevat seurakuntia nykyistä paremmin. Yh-dessä seurakuntien kanssa haetaan synergiaa ja prosessien

sujuvoittamista: karsitaan päällekkäisiä tekemisiä ja toimitaan entistä ammattimaisemmin.

3) Mahdollistetaan etenkin yhteisten palveluiden muutostojen toteuttamisella (erillinen päätös) resurssit strategisiin toimintoihin. Näin voidaan tukea Kirkko Helsingissä -strategian valintojen edistymistä, seurakuntalaisten osaamisen tunnistamista ja käyttöä sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamista.

4) Työnjaossa vältetään tekemästä kokonaan toimintoja lopettavia päätöksiä, koska toimin-työympäristö on nopeassa muutoksessa. Muutostojen toteutetaan sen sijaan yhteisissä palveluissa valikoidusti tarjolla olevien palveluiden saatavuutta supistamalla, luonnollista poistumaa hyödyntäen. Tämä mahdollistaa muutosten toteuttamisen hallitusti, päätösten vaikutuksia seuraten.

Ehdotus yhteisten palveluiden tulevaisuuden visiosta: Olemme seurakuntia varten

Yhteiset palvelut tukevat ja edistävät seurakuntien elinvoimaisuutta seuraavilla tavoilla:

- Tukemalla seurakuntien kehittymistä kirkkona Helsingissä dialogissa luottamus-henkilöiden, työntekijöiden ja strategisten kumppaneiden kanssa vastaamaan seurakuntalaisten tarpeisiin.
- Tekemällä harkittuja, pitkäjänteisiä talous- ja kiinteistöratkaisuja.
- Tuottamalla laadukkaasti ja tehokkaasti palvelukeskusajatuksella hautaus, kiinteistö, talous, henkilöstöhallinto, asianhallinta, IT, hankinta, laki, keskusrekisteri ja viestintäpalvelut. Palvelukeskusajatus pitää sisällään palvelumuotoilua ja palveluiden ja prosessien systemaattista mittaamista ja kehittämistä.
- Tavoitteena palvelujen mahdollisimman helppo käytettävyys seurakunnille, jotta seurakunnat voivat kohdistaa työntekijöidensä työaika mahdollisimman paljon seurakuntalaisiin ja alueensa asukkaisiin.

Yhteinen seurakuntatyö osoittaa helsinkiläisille tietä kohti seurakuntia ja täydentää yhdessä sovitulla tavalla seurakunnallista työtä. Tämä tapahtuu seuraavilla tavoilla:

- Kohtaamalla ja auttamalla ihmisiä sairaaloissa, oppilaitoksissa, vankiloissa ja perhekiistojen keskellä.
- Kutsumalla helsinkiläisiä viestinnän keinoin kotoa ja ruutujen takaa ja ohjaamalla heitä kohti seurakuntien toimintaa, yhteisöjä ja Jumalaa.
- Keskittymällä täydentämään seurakuntien diakoniaa.
- Mahdollistamalla seurakunnista nousevien kehittämistarpeiden yhteistä kehittämistä sekä tukemalla seurakunnissa tehtävää kehittämistyötä muun muassa tarjoamalla analysoitua tietoa toimintaympäristön muutoksista

Ehdotus työnjaon keskeisistä muutoksista:

1. Yhteiset palvelut keskittyvät tuottamaan tukipalveluja seurakunnille mahdollisimman tehokkaasti ja laadukkaasti palvelumuotoilua ja mittareita hyödyntäen.
2. Yhteisten palveluiden työntekijät osallistuvat seurakunnissa tehtävään työhön
3. Yhteisten palveluiden työntekijät osallistuvat helsinkiläisiin yhteistyöverkostoihin
4. Sairaaloissa, oppilaitoksissa, vanhustalossa ja yhteisessä diakoniassa kohdataan, autetaan ja ohjataan kohti Jumalaa sekä seurakuntien toimintaa ja yhteisöjä

5. Yhteisessä diakoniassa keskitytään seurakuntien diakoniaa täydentävään diakoniaan
6. Tuetaan seurakuntien ehkäisevää parisuhde & perhetyötä
7. Kehitetään ja laajennetaan vapaaehtoista saattoapua yhdessä seurakuntien vapaaehtoisten kanssa
8. Hautausmaakappeliin ja seurakuntien kanttorityön synergiaetujen selvittäminen
9. Suntioiden toimenkuvan laajentaminen pieniin kiinteistöhuollon ja ulkotilojen hoidon tehtäviin
10. Valmistellaan kansainvälisen seurakunnan perustamista omana projektina
11. Kehitetään asiakkuudenhallinnan ja markkinoinnin osaamista

Näiden lisäksi Helsingin seurakuntayhtymä seuraa Suomen evankelis-luterilaisen kirkon keskushallinnon uudistusta ja on valmis päivittämään päällekkäisyyksien osalta toimintaansa vuosien 2025–2030 aikana.

Lapsivaikutusten arvioinnin osalta todetaan, että niitä liittyy ainakin diakonian, perheneuvonnan ja kansainvälisen seurakunnan kysymyksiin ja erilaisiin ratkaisuvaihtoehtoihin.

Lisätiedot

Kirkkoherra Minnamari Helaseppä
p. 09 2340 3302, minnamari.helaseppa@evl.fi

Jakelu

Kirjaamo 12.11.2024 mennessä